

KRÁTCE

Meziboří řeší

energetickou koncepci

Energetickou koncepcí Meziboří se zabývala energetická komise zřízená radou města. Zabývala se především opatřeními, která mohou snížit energetickou náročnost a zvýšit soběstačnost města. Prioritní by mělo být zateplování budov a instalace fotovoltaických panelů na střechy. Komise také doporučila zpracovat projektovou dokumentaci na výměnu osvětlení ve veřejných budovách a studii proveditelnosti systému individuální regulace teploty pro ZŠ a MŠ Meziboří.

Nová Ves vyměňuje osvětlení

V Nové Vsi v Horách začala v říjnu rekonstrukce veřejného osvětlení. V části od Výšiny až po Mikulovice směr k Hoře Svaté Kateřiny bude provedena výměna stožárů a kabelového vedení. Úspory na energiích by měly dosáhnout až 54 procent. Celá investiční akce vyjde na přibližně 2 200 000 Kč, z toho necelý milion získala obec formou dotace.

Cena pro knihovnu

Městská knihovna Litvínov získala třetí místo v celostátní soutěži Městská knihovna roku 2023. Porota ocenila na příklad rozmanitou nabídku volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny, práci se seniory nebo inovativní program dětské herny. Díky tomu se stala litvínovská knihovna místem setkávání.

Hory mají lékárnu

V Brandově mohou obyvatele využít služeb nově otevřené lékárny, která se nachází v areálu Obchodního centra Global Free Shop u hraničního přechodu. Jde o jedinou lékárnu v horské části Litvínovska. Nabízí komplexní lékárenské služby jako výdej léků na předpis i bez něj, rezervaci léků eRecept a sortiment léků a přípravků, včetně vitamínů a doplňků stravy. Otevřeno je od úterý do neděle v časech 9 - 12 a 12.30 - 17 hodin.

Kauza styreny pokračuje

Krajský soud v Ústí nad Labem dal za pravdu městu Litvínov, které Ministerstvo životního prostředí vyneslo při rozhodování o nebezpečných styrenech na skládce Celio. Podle radnice to otvírá cestu k novému posouzení celého případu. „Existují lepší řešení než styren uložit do betonových sarkofágů na dobu, která navíc ani není státními orgány nijak omezena,“ uvedla k rozhodnutí soudu starostka města Kamila Bláhová. Zahrabané sudy s hořlavou chemikálií objevila inspekce životního prostředí na skládce mezi Mostem a Litvínovem v létě 2021. Litvínovu se nelíbí fakt, že mají zůstat, byť zabezpečené, na skládce. Případem se zabývá i policie, která obvinila několik lidí.

HORA SV. KATEŘINY | NOVÁ VES V HORÁCH | BRANDOV | ČESKÝ JIŘETÍN | KLÍNY | LOM
MARIÁNSKÉ RADČICE | LOUKA U LITVÍNOVA | HORNÍ JIŘETÍN | LITVÍNOV | MEZIBOŘÍ

ÚSTECKÝ KRAJ I OBCE CHTĚJÍ REGULOVAT STAVBU VĚTRNÍKŮ

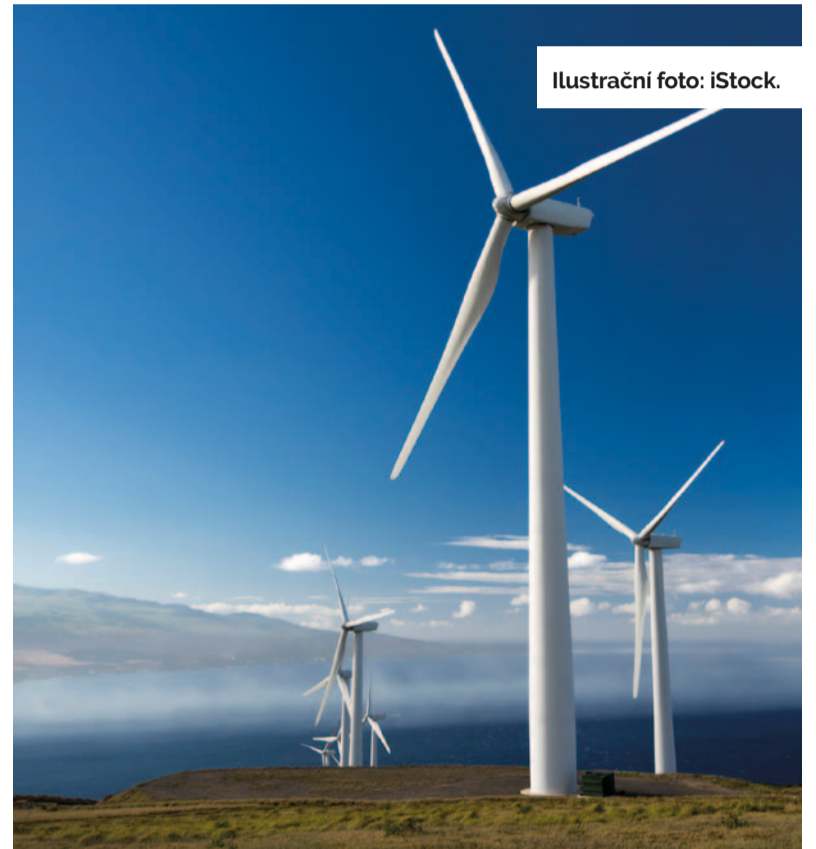
Ústecký kraj bude dál regulovat stavbu větrných elektráren v Krušných horách. Rozhodli o tom na svém posledním jednání zastupitelé kraje. Kraj tak reagoval na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který zrušil přísnou regulaci v Zásadách územního rozvoje Ústeckého kraje. Ty prakticky znemožňovaly výstavbu jakýchkoliv větrných elektráren nad 35 metrů na více než 99 procentech území kraje.

Nová regulace by se měla týkat menší plochy kraje. Podle hejtmana nechá kraj prověřit, kde je výstavba možná, kde s tím panuje souhlas a kde stavba nepůjde proti ochraně životního prostředí.

Krajský úřad oslovil 57 dotčených obcí, z nichž 30 se vyslovovalo k otázkám, jakým způsobem si nadále přeje regulovat tuto oblast. Většina z nich se vyjádřila pro urychlenou aktualizaci Zásad, které nově nastaví regulaci výstavby větrných parků. Ústecký kraj se ale bude muset vypořádat i s evropskou a následně českou legislativou, která podporuje rozvoj obnovitelných zdrojů. V současné době připravuje Ministerstvo životního prostředí ČR tzv. akce-

lernační zóny, kde by naopak povolování výstavby fotovoltaických i větrných elektráren mělo být jednodušší. Na druhé straně aktuálně probíhá jednání o vyhlášení CHKO Krušné hory, což by výstavbu mohlo naopak ztížit.

Regulaci vysokých větrných elektráren schválili zastupitelé Ústeckého kraje před třemi lety a týkala se takřka celého území. Zásady přitom neomezovaly jen výstavbu nových VVE, ale i modernizaci těch stávajících. Nejvyšší správní soud takový postup označil za příliš omezující. Zvažovat podle něj nelze jen ochranu přírody a kulturně-historických hodnot, ale též veřejný zájem na výrobě obnovitelné energie. Podobným způ-

Ilustrační foto: iStock.

sobem už soud do krajských územních zásad zasáhl v roce 2014. „Použití více slov a květnatějších obrátů samo o sobě nezaručuje dostatečnost a přesvěd-

čivost odůvodnění,“ stojí v rozsudku. V Ústeckém kraji je nyní 48 vysokých větrných elektráren, největší větrný park stojí v Kryštofových Hamrech.

PŘÍPRAVA NA VYHLÁŠENÍ CHKO KRUŠNÉ HORY POKRAČUJE

Pracovníci Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK) začali objíždět krušnohorské obce, aby jim představili plány na vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Krušné hory. První jednání mají za sebou i starostové z Litvínovska.

„Představili nám mapové podklady a jednotlivé stupně ochrany. Upozornili jsme je na rozvojové projekty tak, aby tato území byla zahrnuta do nejnižší kategorie. Nyní se věci bude zabývat výbor pro životní prostředí a hledat soulad s naším územním plánem,“ sdělila členům Svazku obcí v regionu Krušných hor starostka Litvínova Kamila Bláhová.

Vedoucí oddělení práce s veřejností agentury Karolína Šulová potvrdila, že k 6. listopadu proběhla jednání s většinou obcí, se starostou případně i s dalšími členy zastupitelstva. „Zástupci AOPK ČR je seznámili s pracovním návrhem zonace zvažované chráněné krajinné oblasti a odpovídali na dotazy – například na to, co by vyhlášení chráněné krajinné oblasti znamenalo pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie a pro nové stavby, zda by ovlivnilo zvažovanou těžbu lithia, jak by se promítlo

do hospodaření v lesích. Nejčastější podněty se týkaly návrhu na vymezení zón. Nyní se podněty, které na setkáních zazněly, zpracovávají. AOPK ČR následně připraví návrh dalšího postupu, který předloží Ministerstvu životního prostředí,“ vysvětlila Karolína Šulová.

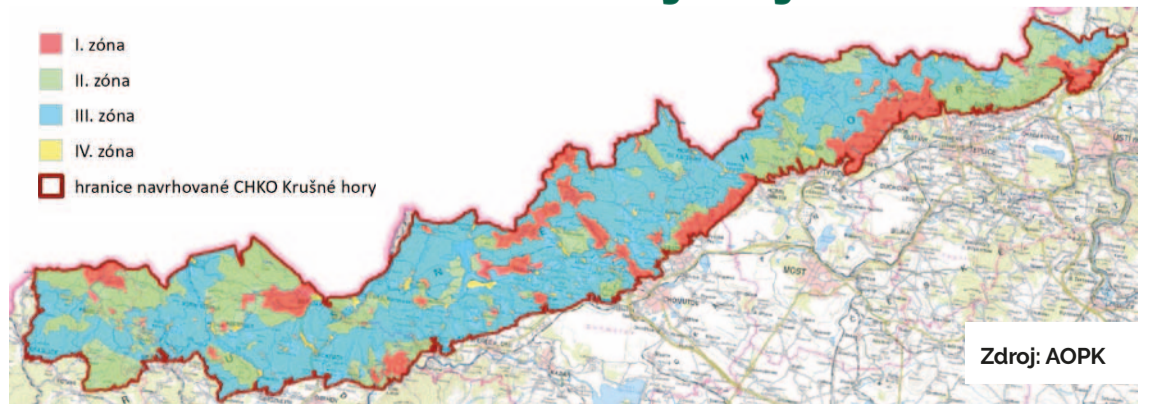
Krušné hory jsou v současné době jediným pohořím v České republice, které není chráněno jako celek. Programově prohlá-

šení vlády ČR proto jako jeden ze závazků uvádí přípravu podkladů pro vyhlášení chráněné krajinné oblasti. Přípravou byla pověřena právě Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Cílem jednání s obcemi je získat co nejširší shodu regionu.

Navrhovaná CHKO zasahuje do dvou krajů a 69 obcí a měla by mít rozlohu více než 1 200 km². Přibližně 13 procent rozlohy by mělo patřit mezi nejprůběžněji chráněná území. Nadpoloviční většina na území by pak spadala do III. zóny ochrany, v níž podle předkladatelů nedochází k výrazným

omezením hospodaření. AOPK také vypracovala seznam nejčastějších dotazů a detailně odpovídá na otázky, týkající se volného pohybu v CHKO, přinášejí pro region či rozvoje obcí. „Vyhlášení CHKO by neznamenovalo omezení pro obyvatele či návštěvníky. CHKO nepřináší žádná nová omezení vstupu, sběru lesních plodů apod. oproti stávajícímu stavu. Určitá omezení kvůli ochraně zdejší přírody budou zřejmě potřebná v lesním hospodaření, které by mělo být více cílené na její zachování. Větší pozornost si také zaslouží hospodaření na loukách,“ vysvětluje AOPK.

Návrh CHKO Krušné hory – vymezení zón

Zdroj: AOPK

MAPA VZDĚLÁVÁNÍ RADÍ, JAK ZVÝŠIT ŠKOLNÍ ÚSPĚCHY DĚTÍ

Na nerovnosti v kvalitě a výsledcích vzdělávání upozorňuje nová Mapa vzdělávání, kterou vytvořila společnost PAQ Research. Podle sociologa Daniela Prokopa úspěch dítěte výrazně závisí nejen na zázemí v rodině, ale i na regionu, kde žije. Mezi obce, kde se daří sociální znevýhodnění vyvažovat kvalitní prací, patří také Litvínov. „Nerovnosti ve vzdělávání můžeme narovnat, jen pokud jim budeme opravdu rozumět,“ tvrdí autoři rozsáhlé studie.

„Vzdělávání v Česku neslouží všem dětem stejně dobře. Výsledky tady oproti většině Evropy hodně závisí na tom, z jaké rodiny a regionu dítě pochází. Mezi různými kouty země panují hluboké nerovnosti,“ uvádí autoři studie. Výsledky dětí hodnotili například podle míry propadání, nedokončení základní školy nebo podle výsledků testování. Stejně roli v tom, zda děti budou úspěšné či nikoliv, hrají především sociální podmínky – destabilizující chudoba, exekuce v rodině, nestabilní bydlení a tím i špatné podmínky ke studiu, malá podpora rodin. Z mapy vyplý-

vá, že nejde jen o typicky problematické kraje jako je Ústecký či Karlovarský, ale problémy mají i periferie dalších bohatších krajů. „Aby vzdělávání sloužilo všem dětem stejně dobře, musíme řešit otázku vzdělávání a sociálních podmínek společně,“ upozorňuje studie.

V průměru nedokončí základní školu v ČR 3,6 % dětí. Na Chomutovsku nebo Mostecku je to však více než 10 %, v Bílině neuvěřitelných 23,8 %. Litvínov, byť je označen za region s velmi vysokými problémy s destabilizující chudobou a socioekonomickým znevýhodněním, je na tom lé-

pe a podle sociologů to má své příčiny. „Sociální podmínky v regionu sice vysvětlují přes polovinu rozdílů ve výsledcích vzdělávání, důležitou roli hraje ale i to, jak jednotlivé obce dokážou rozvíjet potenciál znevýhodněných dětí. Někde mají výrazně lepší výsledky vzdělávání, než bychom čekali vzhledem k sociálním podmínkám. Jinde naopak za potenciálem zaostávají. Jak to víme? Pro každou obec s rozšířenou působností (ORP) jsme spočítali, jak by měly vypadat výsledky vzdělávání vzhledem k sociálním podmínkám – a čísla porovnali s realitou.“ Mezi dvacítkou regionů, kde umí s nerovností bojo-

vat a snižovat neúspěšnost dětí, je právě Litvínov a také třeba Kadaň.

Jaké jsou faktory úspěchu? Podle PAQ Research je to především nadprůměrné financování škol a jejich personální zajištění a také docházka dětí do mateřských škol. „Většinou to je kombinace toho, že obce mají solidní kapacitu služeb. Třeba v Litvínově mají hodně podpůrných pracovníků, relativně velké financování a podobně. A pak toho, že aktéři v oblasti vzdělávání spolupracují – ředitelé, školy – se sociálními službami, jako jsou Orgány sociálně-právní ochrany dětí, a dalšími službami, které zajišťují, aby děti chodily do školek, neměly absence a podobně. To je základní věc, která se propisuje do úspěšnosti,“ vysvětlil sociolog Daniel Prokop pro Český rozhlas. Absence dětí na základ-

ních školách je na Litvínovsku menší než je průměr ČR, málo dětí tu také propadá.

Ze studie také například vyplývá, že odklad školní docházky zvyšuje neúspěšnost dětí. Velmi důležité je, aby děti chodily do školky již od tří let, poslední ročník před základní školou podle Prokopa nestačí. Zároveň studie upozorňuje, že aktuální nastavení financování pomáhá spíše regionům s větším školami.

Autoři studie vypracovali analytické zprávy pro jednotlivé ORP, které obcím nabízí nejen detailní analýzu, ale také doporučení a možnosti, kam se posouvat. Litvínovsko by se tak mělo zlepšit například v účasti dětí na předškolním vzdělávání. Snižit by se měl také podíl nekvalifikované výuky či počty žáků ve speciálních třídách.

HORSKÉ OBCE SE DOHODLY NA PODPOŘE ŠKOLY

Horské obce se domluvily na podpisu nové smlouvy, která zajišťuje provoz Základní školy v Hoře Svaté Kateřiny. Po letech se tak podařilo dotáhnout do konce dohodu o vytvoření společného školského obvodu. Školu v současné době navštěvuje více než stovka dětí ze tří obcí.

„Jsem rád, že atmosféra jednání se výrazně změnila a všechny tři obce se podílí na chodu školy. Našli jsme systém, jak se podílet na financování,“ vysvětlil starosta Hory Svaté Kateřiny Lukáš Pakosta, který zároveň vyjádřil pochvalu ředitelce školy za její aktivitu. Dohoda o vytvoření společného školského obvodu zajišťuje, že děti z Brandova i Nové Vsi v Horách mají nárok

na místo v této škole, a obce se staly plnohodnotnými partnery školy. Obce se podílí na financování nikoliv počtem žáků, ale procentuálně podle velikosti obce. Nová Ves v Horách a Hora Svaté Kateřiny hradí 40 % nákladů a Brandov 20 %. Jednání o podpoře školy ze strany Ústeckého kraje zatím úspěšná nejsou. „Upozorňovali jsme přitom kraj, že škola zajišťuje vzdělá-

vání dětí z kateřinského Dětského domova, který patří právě Ústeckému kraji. Hejtman kraje navštívil naše kateřinské slavnosti, při kterých jsme mu školu ukázali a situaci s ním probírali,“ řekl Lukáš Pakosta.

Škola sice zajišťuje vzdělávání pro široké okolí, ale počet jejích žáků nesplňuje pravidla. Pro malé obce je financování jejího provozu náročné. Na rok 2023 schválilo zastupitelstvo Hory Svaté Kateřiny příspěvek ve výši téměř 4 milionů korun. Náklady stouply zejména kvůli drahým energiím. Zároveň je potřeba řešit řadu investic do

budovy, na které se snaží obec sehnat dotace. Dalším ohrožením pro existenci školy je plánované převedení nákladů za nepedagogické pracovníky, te-

dy například kuchařky či školníka, na obce. Dosud tyto náklady, stejně jako platy učitelů, hradí stát, což by se od roku 2025 mělo změnit.

TECHNICKÉ SLUŽBY LITVÍNOV NABÍDNOU SVOZ ODPADŮ OKOLNÍM OBCÍM

Technické služby Litvínov, které začátkem letošního roku převzaly odpadové hospodářství v Litvínově, jsou připraveny nabídnout svoz a likvidaci odpadů i okolním obcím. Na schůzi Svazku obcí v regionu Krušných hor o tom informoval ředitel Petr Řeháček.

Od ledna 2023 zajišťuje sběr komunálního i separovaného odpadu po celém Litvínově společnost vlastněná městem. Přestože ředitel původně předpokládal, že rozšiřovat nabídku služeb bude moci nejdříve v roce 2025, už nyní mají pod-

le něj Technické služby dostatek zkušeností a kapacit učinit tak dříve. „Obcím, které o to budou mít zájem, jsme připraveni nabídnout od roku 2024 naše služby, tedy svoz veškerého odpadu. Informace o složení a množství odpadů z obcí v okolí již máme k dispozi-

ci, nyní si chceme na individuálních jednáních vyjasnit nejrůznější specifické požadavky,“ řekl Petr Řeháček. Starostové ho na jednání upozornili například na náročnost terénu v horských obcích a nutnost zajistit svoz odpadů i v případně kalamitního počasí. Podle ředitele zvažují Technické služby pořízení nového typu vozu, který si s náročnými podmínkami poradí.

Spokojenost Litvínova s novým systémem odpadových služeb potvrdila starostka Kamila Bláhová: „Nestává se, že máme přeplněné popelnice, že vypadáva-

jí auta, zlepšila se čistota a pořádek ve městě. Bylo to správné rozhodnutí a v žádném případě toho nelitujeme. Služba je dražší než v předchozích letech, ale to je ovlivněno spíš zdražováním všeho kolem nás.“ Důležitý je podle starostky především přímý vliv na společnost, snazší a rychlejší komunikace v případě nedostatků.

Zájem o nabídku od Technických služeb Litvínov projevil velká část starostů, přítomných na jednání Svazku, například Hora Svaté Kateřiny, Nová Ves v Horách, Klíny i Lom, v minulosti tak učinil Český Jiřetín.

Ilustrační foto: iStock.

S činností dosavadního provozovatele svozu odpadů, firmou Marius Pedersen, vyjádřil spokojenost starosta Meziboří Petr Červenka. Ten zároveň upozornil na to, že komunální odpad by neměl být nadále skládován, ale využíván pro energetické zpracování v Komořanech.

Uzávěrka příštího čísla Magazínu 6. 1. 2024

Náměty, pozvánky a tipy zasílejte na katka@taborsky.cz

JAK SE OBCE CHYSTAJÍ NA KOMUNITNÍ ENERGETIKU

Celý rok se mezi odbornou i laickou veřejností diskutuje téma nového fenoménu v energetice, kterým je sdílení elektřiny a komunitní energetika. Ta má umožnit sdílet výrobu elektřiny s odběrateli v různých místech. V současné době již legislativa umožňuje například posílat energii vyrobenou na střeše bytového domu jeho obyvatelům. Právě projednávaná novela energetického zákona má tyto možnosti rozšířit. Pro obce a města to představuje způsob, jak například v létě vyrábět energii na střeše budovy školy, kde je však téměř nulová spotřeba, a využívat ji v nepřetržitých provozech jako jsou domovy seniorů či zdravotní zařízení. Přestože ještě není definitivní podoba komunitní energetiky známá, řada subjektů se už na ni připravuje. Výzvy z Modernizačního fondu Státního fondu životního prostředí na podporu projektů komunitní energetiky, zejména instalaci fotovoltaik na městské budovy, včetně akumulace či energetického managementu, se v září uzavřely, nadále však zůstává otevřený program Zelená úsporám, který taktéž nabízí dotace na instalaci fotovoltaik veřejných subjektů. Ústecký kraj navíc patří mezi ty zvýhodněné, kde jsou dotace vyšší.

David Kádner
starosta Nové Vsi v Horách

V přípravě je kompletní studie, která by měla řešit energetiku v obci na příštích 10 až 15 let včetně sdílení elektřiny. Máme vytipované budovy, které jsou pro umístění solárních panelů vhodné, ale ty mají malý odběr, takže je pro nás důležitá možnost zapojení osvětlení. Nabídli jsme účast i majitelům větrných elektráren v Nové Vsi, neboť teď právě řešíme obměnu vrtulí. Hlavně přes zimu by to vhodně doplňovalo solár-

ní elektrárny. Firmy se samozřejmě hlásí s nabídkami fotovoltaik, ale zatím spíš sbíráme informace a čekáme, až bude dokončená studie. Uvidíme, zda bude zastupitelstvo nakloněno tomu, aby se do sdílení připojili také obyvatelé, kteří například mají již své fotovoltaické elektrárny.

Jiří Mooz
starosta Brandova

O zapojení do sdílených energií prozatím neuvažujeme a ne-

Ptáme se proto starostů ze Svazku obcí v regionu Krušných hor: Uvažujete o možnostech sdílení energie ve vaší obci? Plánujete v obci nějaký společný zdroj energie, například pro vaše budovy a zařízení, ať už soláry, větrníky, biomasu... Objevují se u vás investoři, kteří mají o vybudování obnovitelných zdrojů energie zájem?

plánujeme ani žádný společný zdroj energií pro budovy v majetku obce. V bytových domech mají smluvně zajištěné energie nájemníci samostatně. Investoři se zájmem o vybudování obnovitelných zdrojů nás doposud neoslovili a vzhledem k poloze obce nepředpokládáme, že např. větrníky by byly v katastru reálné.

Zdenka Němečková
starostka Klínů

Na zastupitelstvu jsme tuto problematiku již řešili, ale zatím nám chybí legislativa jako podklad pro rozhodování. Já osobně považuji za ideální sdílet energii především pro účely veřejného osvětlení. V majetku obce nemáme školu, školku, kulturní dům apod., takže jiné potřeby energie nemáme. Nyní připravujeme projekt na energeticky úsporný úřad, kde chceme vyměnit zdroje elektřiny za fotovoltaiku či větrnou turbínu, zateplit budovu a vyměnit uhelný kotel za tepelné čerpadlo. Být prostě příkladem

všem občanům. Pokud jde o obnovitelné zdroje energie, vítáme soukromé investory, kteří si pořizují například fotovoltaiku jako podporu současného zdroje nebo se stávají energeticky soběstační. Ve věci výstavby dalších větrných elektráren na volných plochách v katastru obce bychom se asi nebránili, pokud by přibýly, ale mimo zastavěnou část obce na místech, kde by se nemusel ve velké míře kácet les.

Kamila Bláhová
starostka Litvínova

Uvažujeme o komunitní energetice, samozřejmě za předpokladu, že bude schválen příslušný zákon, který je teď v legislativním procesu. Využili bychom ji pro sdílení energií mezi městskými budovami. Zatím bychom nechtěli systém rozšiřovat na občany, protože si myslíme, že té energie nebudeme mít tolik, abychom mohli zásobovat i domácnosti. Aktuálně připravuje naše společnost SPORTaS solární elekt-

rárnu na střeše sportovní haly, jejíž kapacita by měla pokrýt částečně potřebu nové plavecké haly, budeme-li ji budovat. Stejně tak přebytky z uvažované elektrárny na střeše zimního stadionu bychom mohli posílat zase do jiných budov. Pokud jde o budování větších zdrojů, nemám žádné informace o plánech investorů stavět je na našem katastru.

Pavel Veselý
starosta Českého Jiřetína

Podali jsme dvě žádosti o dotaci na fotovoltaiku, která by měla pokrýt spotřebu energie pro veřejné osvětlení a v případě kombinace s tepelným čerpadlem i kompletní vytápění obecního úřadu. O sdílení energie zatím neuvažujeme, protože nevíme, zda bude nějaká zbývat, neboť nejde o velkou výrobu. Investoři se v minulosti objevili, ale zajímali se pouze o vybudování větrných elektráren. Vzhledem k tomu, že většina obyvatel obce je proti, jednání jsem dále nerozvíjel.

KDE SE LITVÍNOVANÉ CÍTÍ BEZPEČNĚ A KDE SE BOJÍ?

Místa, která jsou bezpečná a místa, kde se lidé bezpečně necítí, mapoval průzkum v Litvínově, který probíhal ve spolupráci se studenty střední školy Schola Humanitas. Pocitové mapy vyplnilo 265 respondentů v průběhu května a června. Město Litvínov mapování využije jako vodítko, na které části města by se mělo více zaměřit.

Dotazník obsahoval 15 otázek, většina se týkala bezpečnosti a zjištění podnětů z pohybu lidí ve městě. Mezi respondenty převažovaly ženy a lidé ve věku 18–60 let.

Bezpečně se lidé většinou cítí na přechodech a také v okolí svého bydliště. Pro město je určitě alarmující, že téměř polovina obyvatel se necítí bezpečně v parcích, což by měla být místa klidu a odpočinku. Lidé se cítí bezpečněji v nákupních centrech než v těch volnočasových. Více než 16 % hodnotilo nejhorší známku svůj pocit bezpečí v zařízeních jako je Citadela,

zimní stadion apod. Za nejvíce rizikové považují obyvatelé po pití alkoholu v místech, kde je to zakázáno, a výskyt narkomanů ve veřejném prostoru. Nejvíce se obyvatelé cítí ohroženi setkáním s podnapilými či zfetovanými lidmi a větší skupinou lidí ze sociálně vyloučených lokalit. V obou případech se při takovém setkání necítí v bezpečí více než 80 procent lidí.

V pocitové mapě lidé označovali místa, kde se necítí bezpečně ve dne a v noci. V obou případech šlo především o centrum včetně Zámeckého parku. Lokalita Janova se častěji objevovala

v odpovědích během dne. Pokud měli obyvatelé označit místa, která mají rádi, často se vyskytovalo centrum města, Pilařský rybník a okolí Citadely.

Cílem průzkumu bylo také zjistit pohled občanů na práci asistentů prevence kriminality, strážníků městské policie a dosah kamerového systému a jeho účinnost v rámci prevence kriminality. Téměř 25 % dotazovaných hodnotí práci asistentů na výborné úrovni, další čtvrtina nemůže posoudit a te-

dy se s nimi zřejmě nesetkává. Strážníci městské policie dostali většinou jedničku, dvojku nebo trojku (jako ve škole). Pouze necelá desetina respondentů hodnotí práci strážníků městské policie nedostatečně. Kamerový systém považuje více jak 80 % dotazovaných za vhodný nástroj prevence kriminality.

TŘIKRÁT OPRAVA MOSTŮ V BRANDOVĚ

Hned tři stavební práce v Brandově souvisí s rekonstrukcí mostů. Na podzim byla dokončena výstavba nového mostku na turistické stezce Gabriélka v kolonii, která probíhala celé léto a nahradila starý, značně nebezpečný most. „Vzhledem k zákazu vjezdu vozidel do lesa bude sloužit pouze pro cyklisty a pěší turisty a je uzavřen závorou,“ informoval starosta Jiří Mooz.

Další stavební práce začaly na příjezdové silnici do Brandova, u autobusové zastávky Na Pile. Buduje se tam provizorní přemostění, které zajistí dopravu do Brandova během rekonstrukce mostu. Samotná stavba by měla probíhat v první polovině příštího roku.

V roce 2024 plánuje město Olbernhau stavět také nový hraniční most přes Načetínský potok, který je vzhledem k frekvenci dopravy ve velmi špatném stavu. Ani v tomto případě neomezí rekonstrukce dopravní provoz, neboť před rekonstrukcí stávajícího dojde k vybudování provizorního mostku.

V KRUŠNÝCH HORÁCH BUDOU SOUTĚŽIT BRAKÝŘI

Mezinárodní soutěž alpských brakýřů jezevčikovitých, tradičních psů Krušných hor, se bude o víkendu 17. až 19. listopadu konat v Krušných horách nedaleko Jedláku. Svazek obcí v regionu Krušných hor na pořádání závodů přispěl.

Brakýři jsou nebojácí lovcí psi, jejichž chov sahá až do 17. století. „Právě oblast Krušných hor, jak na německé tak na české straně, byla nejsilnější chovatelskou základnou našeho plemene. Teprve v 19. století zdejší chovné Krušnohorské braky daly nový základ chovům v různých státech Evropy. Až do 70. let minulého století se toto plemeno jmenovalo alpsko-krušnohorský brakýř,“ vysvětlila organizátorka závodů Kamila Mina-

říková. Původně se s ním lovili zajáci a lišky, dnes jsou to divoká prasata.

Patnáct vodičů se svými psy přijede soutěžit do Krušných hor v 18. ročníku mezinárodní soutěže O pohár Ing. Gustava Kořínka, zakladatele slovenského i českého klubu chovatelů. Závodů budou probíhat v honitbě Jedlák nedaleko Nové Vsi v Krušných Horách, mezinárodní výprava pak bude mít zázemí na Lesné.

Foto: Český klub chovatelů ABJ

UHELNÉ SAFARI LETOS PŘILÁKALO REKORDNÍ POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ

Uhelné safari, tedy exkurzi do hnědouhelných lomů a rekultivačních lokalit Vršanské uhelné a Severní energetické, navštívilo letos 3 126 lidí z České republiky i zahraničí. To je nejvíce od roku 2009, kdy severočeské těžební společnosti skupiny Sev.en Česká energie tuto možnost začaly nabízet.

Organizátoři v roce 2023 pro zájemce uspořádali 166 exkurzí. Za 14 let se s technologií těžby hnědého uhlí a následnou obnovou krajiny seznámilo již více než 30 000 lidí. Další ročník se otevře 1. května 2024. „Kromě rekordní návštěvnosti vnímáme jako velké ocenění Uhelného safari také jeho umístění v soutěži Krušnohor-

ská NEJ, v níž veřejnost jako nejlepší novinku v oblasti turismu vybrala nové rekultivační trasy Uhelného safari. Prohlídka rekultivací má u návštěvníků obrovský úspěch. Lidé jsou překvapeni, jak se krajina na místech ukončení těžby uhlí pod taktovkou našich rekultivátorů, ale také přírodním samotné přírody, mění. Vzniká novodobá divočina, ale i

zemědělské plochy, udržované pastviny, louky a lesy. Kouzlo mají vodní plochy, které jsou domovem velmi rozmanitého společenstva vodních ptáků,“ říká mluvčí těžebních společností Eva Maříková a dodává: „O exkurze do aktivních lomů i na rekultivace je obrovský zájem, který převyšuje námi nabízenou kapacitu. Protože však návštěvy probíhají za plného provozu, zvýšení počtu exkurzí není možné.“

Návštěvníci Uhelného safari si mohou zvolit ze sedmi tras vedoucích do lomů ČSA nebo Vršany, na rekultivované plochy,

Foto: Sev.en

a pro děti je připravena speciální trasa Baby safari. Ta je kromě lomu ČSA zavede na interaktivní prohlídku Podkrušnohorského technického muzea v Mostě – Kopistech. Kromě Uhelného sa-

fari nabízela skupina Sev.en Česká energie pod názvem Energy tour 2023 také exkurze do elektrárny Chvaletice a Počerady a do tepláren v Kladně nebo Zlíně.

ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ PROGRAMY

Město Lom přichystalo program rozsvícení vánočního stromu na 3. prosince od 16 hodin na náměstí Republiky. Děti čeká zábavný program a živý betlém Divadla Ulič-

ník. Vystoupí děti ze ZŠ a MŠ Lom, připraveny budou vánoční dílničky, Ježíškova pošta a občerstvení. Následující neděle 10. prosince pak proběhne adventní setkání v Loučné

s podobným programem. Začátek v 16 hodin.

V pátek 22. prosince od 18 hodin se v kostele Nejsvětějšího srdce páně v Lomu koná vánoční koncert souboru Quatar Arte Trio. Na místě bude k dispozici Betlémské světlo.

V Horním Jiřetíně spoji-li rozsvícení vánočního stromu s mikulášskou nadílkou. Obě akce se konají 8. prosince od 16 hodin před a v kulturním domě a v kostele. Žáci škol připravují vánoční trhy, uvidíte vánočního pohádku, zahrajete si deskové hry. Rozsvícení je naplánováno na 18. hodinu.

Vánoční trhy na 1. náměstí v Mostě se otevrou již v pátek 1. prosince a potrvají do konce roku. Na některé dny je připraven kulturní program od divadla, přes koncerty po čertovskou nebo ohňovou show a lití oliva. Slavnostní rozsvícení stromu v Mostě je v programu v neděli 3. prosince v 17 hodin.

Adventní program v Meziboří začne ve čtvrtek 30. listopadu na náměstí, kde se ve 14 hodin otevrou vánoční trhy. Pokračovat budou i v pátek 1. prosince, také od 14 do 19 hodin. V průběhu trhů je připraven vánoční program dětí a koncerty. V kulturním zařízení budou připrave-

ny kreativní dílny pro děti a výstava vánočních stromků. Na 4. prosince je pak připraveno divadelní představení Perníková chaloupka s Mikulášskou nadílkou.

Obec Mariánské Radčice pořádá vánoční program v sobotu 2. prosince v ambitu kostela Panny Marie Bolestné. Obyvatelé obce společně s herci divadla Bída opět společně vytvoří „nejkrásnější Betlém na světě“. Začátky představení jsou v 11, 13 a 15 hodin. V 16 hodin začíná koncert sólového a sborového zpěvu v kostele a o hodinu později se rozzáří vánoční strom. Během dne si návštěvníci mohou vyzkoušet vánoční zvyky, napsat vánočních ozdob nebo ochutnat dobroty z trhu.

Adventní rozsvícení vánočního stromu s koledami a občerstvením se koná před obecním úřadem v Brandově v sobotu 2. prosince od 17 hodin. Mikulášská nadílka pro děti se bude konat v kulturním sále 9. prosince od 15 hodin. Volnočasové centrum v kulturním domě připravuje na 16. prosince vánoční tvoření pro děti. Den před Štědrým dnem přivezou skauti do kostela svatého Michaela archanděla v Brandově Bet-

lémské světlo (zastávka v 19.40 hodin). Půlnoční mši v kostele bude na Štědrý den ve 22.30 celebrat litvínovský farář Grzegorz. 25. 12. od 17 hodin můžete v kostele navštívit vánoční koncert houslového Tria Familia.

Na zámku Červený Hrádek u Jirkova se v neděli 26. listopadu koná program Staročeské Vánoce. Od 13 do 17 hodin nabídnou stánky s vánočními zvyky, vánoční poštu, výrobu svátečních dekorací, pro děti pohádkové Putování za Ježíškem aneb příběh vánoční, vystoupení žongléra a velký betlém s mnoha postavami.

Hornický Mikuláš pořádá v sobotu 2. prosince štola Marie Pomocná na Měděnci v Krušných horách. Děti čeká nadílka přímo ve štole, s sebou lampičky a svíčky na světlo svaté Barbory. Rezervace na telefonu 725 537 999.

Hudební Vánoce v Litvínově jako nikdy předtím je název koncertu známého hobojisty Viléma Veverky v litvínovské Citadele. Dynamické hudební představení s prvky stand-upu chystá hudební formace Vilém Veverka TRIOpus na 18. prosince. V rámci koncertu představí ZUŠ Litvínov své nejlepší studenty, kteří vystoupí na úvod koncertu.

TIPY / AKCE / POZVÁNKY

Otevřená obora

Dny otevřených dveří v Oborě Fláje se budou konat od 17. do 19. listopadu, Obora bude přístupná od 10 do 15 hodin, Vstup je povolen pro pěší a cyklisty po vyznačené trase na mapách, které jsou umístěné na vstupních branách Obory Fláje.

75 let ZUŠ

Na zámku Valdštejnů je otevřena do konce roku nová výstava nazvaná Výtvarka 75. Vystavují na ní své práce žáci výtvarného oboru Základní umělecké školy Litvínov, která slaví 75 let od založení. Představuje výběr toho nejlepšího z posledních let.

Den úcty

Město Hora Svaté Kateřiny zve všechny kateřinské občany starší 60 let na Den úcty ke starším, který se bude konat v pátek

24. listopadu od 17 hodin v obřadní místnosti městského úřadu.

Vánoční dílny

Městská knihovna v Lomu zve děti i rodiče na vánoční dílničky, které se budou konat v sobotu 18. listopadu od 10 hodin. Vyrábět se budou vánoční domečky nebo ozdoby. Přihláška předem nutná na tel. 704 601 501.

SWAP v Louce

Výměnou k udržitelnosti je heslo SWAPu v Louce u Litvínova. Umožňuje zdarma vyměňovat nevyužitou věc z domácnosti, oblečení, vybavení či hračky a knihy. Věci je možné nosit po celý týden od 11. do 15. prosince na obecní úřad. Bazar bude probíhat v Kulturním domě v sobotu 16. prosince od 14 do 18 hodin a v neděli 17. 12. od 9 do 12 hodin.